

คู่มือ

การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานประมวจังหวัดสุพรรณบุรี

คำนำ

คู่มือการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรีฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการภายในหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ ภายใต้สิทธิและหน้าที่ในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ในเรื่องดังกล่าว

การจัดทำคู่มือฉบับนี้ คณะผู้จัดทำได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ / คู่มือ / เอกสาร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และผู้จัดทำพร้อมที่จะรับข้อติชม ข้อเสนอแนะ เพื่อใช้พัฒนาระบบการให้บริการ ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรีต่อไป

กรกฎาคม ๒๕๕๘
คณะกรรมการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความสำคัญของคู่มือ	๑
๒. ประโยชน์ที่ได้รับ	๒
๓. คำจำกัดความ	๒

บทที่ ๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน

๑. เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๓
๒. บทบัญญัติที่เป็นกุญแจในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ	๔
๓. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อกฎหมายระหว่างมาตรา ๗ และมาตรา ๙	๕
๔. วิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	๖ - ๗

บทที่ ๓ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี

๑. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	๘
๒. สถานที่ตั้ง	๘
๓. แนวทางการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี	๘ - ๑๒

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
แบบฟอร์มต่างๆ

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญของคู่มือ

๑.๑ จากการที่มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารอย่างน้อย ๘ ประเภทไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ต่อมาคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ

ข้อ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหา และศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๙ ได้สะดวกตามสมควร

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำดัชนีที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้ตามข้อ ๑ ได้เอง

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑ ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้โดยสะดวก

กรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ที่จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ข้อ ๔ การให้ประชาชนเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติ เพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารด้วย

๑.๒ แม้ว่ามาตรา ๙ จะกำหนดลักษณะหรือประเภทของข้อมูลข่าวสารไว้แล้วก็ตาม แต่เป็นสาระบัญญัติที่มีลักษณะกว้างๆ เป็นการทั่วไปสำหรับหน่วยงานของรัฐทั้งปวง เมื่อพิจารณาในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐไม่ว่าราชการส่วนกลาง อันมีกระทรวง ทบวง กรม ศาล องค์การอิสระ รัฐวิสาหกิจ ฯลฯ ราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันมีกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารพื้นที่พิเศษ ทำให้เห็นว่า หน่วยงานของรัฐ ขนาดใหญ่ มีขอบอำนาจหน้าที่กว้างขวาง อาจมีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙(๑) - ๙(๘) ครบทุกประเภท แต่ขณะเดียวกันหน่วยงานของรัฐขนาดเล็ก เช่น สำนักงานประมงจังหวัด อาจมีข้อมูลข่าวสารบางประเภท ดังนั้น สถานที่จัดข้อมูลข่าวสารไว้หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสารจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทั้งหมด แต่อย่างน้อย สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐนั้น พึงมีตามมาตรา ๙(๑) - ๙(๘) และระเบียบการให้บริการ จึงได้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการให้บริการข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานประมงจังหวัด สุพรรณบุรี ขึ้น

๒. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๒.๑ เพื่อให้บุคลากรประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี จะได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๒ เพื่อสร้างความมั่นใจในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนผู้ให้บริการ มีประสิทธิภาพและ เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒.๓ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำงานสำหรับการให้บริการข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานและของจังหวัด สามารถใช้ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานได้ทุกขั้นตอน

๓. คำจำกัดความ

ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

"ข้อมูลข่าวสาร" หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือสิ่งใดๆ ไม่ว่า การสื่อความหมายนั้น จะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือ โดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ใน รูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ วิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

"ข้อมูลข่าวสารของราชการ" หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

"ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล" หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะ การเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือ ประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อเสียงผู้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือ สิ่ง บอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะ เสียงของคนหรือรูปถ่าย และ ให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้ว ด้วย

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีองค์กรควบคุม การประกอบอาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

บทที่ ๒

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน

๑. เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่เกิดขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ ประชาชนมีสิทธิได้รู้ (Right to know) ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยหน่วยงานของรัฐผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสาร มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ให้แก่ประชาชนตามวิธีที่กำหนด และกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผย หรืออาจไม่เปิดเผยและให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ เพื่อประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็น และใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้อง กับการเป็นจริง รวมทั้ง มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและการ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอันจะเป็นการส่งเสริมให้มีรัฐบาลที่บริหารบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นไป เพื่อประโยชน์ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเจตนารมณ์พื้นฐานสำคัญอยู่ ๕ ประการ คือ

๑.๑ เพื่อเป็นการประกันสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ในการดำเนินการต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐอย่างกว้างขวาง และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารของหน่วยงานของรัฐ อันจะนำไปสู่กระบวนการบริหารของรัฐที่เป็นธรรม

๑.๒ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องตรงตามความเป็นจริงซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

๑.๓ เพื่อความจำเป็นในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารบางประเภทซึ่งกฎหมายได้กำหนดไว้เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน และคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

๑.๔ เพื่อส่งเสริมการปฏิรูประบบราชการ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและต่อประชาชน

๑.๕ เพื่อการพัฒนากระบวนการข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ โดยการจำแนกและจัดระบบเพื่อให้การนำไปใช้ ประโยชน์ และการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากเจตนารมณ์ข้างต้น ทำให้เนื้อหาของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในหมวดที่ ๑ นับตั้งแต่ มาตรา ๗ - ๑๓ ได้บัญญัติถึงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ หน่วยงานของรัฐต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู และข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาให้แก่ประชาชนผู้ขอ

๒. บทบัญญัติที่เป็นกฎหมายในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒.๑ มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

๒.๒ มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ประกอบด้วย

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน
- (๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗(๔)
- (๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

- (๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง
- (๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน ในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

- (๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

๒.๓ มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หรือจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูล ข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูล ข่าวสารนั้น ให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

* ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือ จะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลนั้น

* ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ต้องเป็นข้อมูลที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่ เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่มีผู้ขอมีไม่เป็นการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลนั้นให้ก็ได้

๒.๔ มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลจะอยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของ หน่วยงานของรัฐ แห่งอื่น ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อให้ผู้ขอไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแล ข้อมูลนั้นโดยไม่ชักช้า

๓. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อกำหนดระหว่างมาตรา ๗ และมาตรา ๙

๓.๑ ข้อมูลข่าวสารของราชการใดๆ ที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับประชาชนมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารประเภทที่ต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ข้อมูลข่าวสารประเภทนี้ มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ วิธีปฏิบัติงานของหน่วยงาน ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ หรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของประชาชน หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา โดยมีจุดหมาย ประการแรก คือ เพื่อต้องการให้มีการแพร่หลายของข้อมูลข่าวสารไปอย่างรวดเร็วกว้างขวางทั่วประเทศ ในลักษณะของการโฆษณาเผยแพร่โดยทางราชการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารตามมาตรา ๗ อีกประการหนึ่งก็มุ่งหมายที่จะให้ข้อมูลข่าวสารประเภทนี้มีการจัดเก็บไว้อย่างเป็นทางการ เป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้ทั้งในแง่ของความถูกต้องและควรให้ประชาชนได้ตรวจสอบโดยง่ายและนำไปใช้อ้างอิงเพื่อประโยชน์ต่างๆ ในทางกฎหมาย

๓.๒ ข้อมูลข่าวสารของราชการใดๆ ที่มีความสำคัญรองลงมาโดยมีความสำคัญยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗ เพราะการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาต้องมีค่าใช้จ่ายสูง แต่ เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีสาระสำคัญที่ประชาชนควรที่รับรู้และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อการมีส่วนร่วมทางการบริหารการปกครองภาครัฐ เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการตรวจสอบของภาคประชาชน มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงกำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารประเภทที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดเตรียมไว้ให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบได้ด้วยตนเอง โดยสะดวก โดยมีจุดมุ่งหมายประการแรก คือ ต้องการให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบต้องจัดระบบข้อมูลข่าวสารที่สำคัญอื่นประชาชนควรที่รู้ให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อเปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินการต่างๆ ของรัฐอย่างแท้จริง การเปิดเผยโดยวิธีนี้แสดงในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ถือได้ว่าเป็นกลไกพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสใช้สิทธิและหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มที่โดยสมบูรณ์ตลอดเวลา ประการที่สอง มุ่งหมายที่จะให้สิทธิในการเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นการใช้สิทธิของประชาชนโดยอิสระ โดยกฎหมายมุ่งจะวางกลไกระบบเอื้ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ เพื่อเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในทางการเมืองการปกครอง ภาครัฐและสร้างเสริมระบบการตรวจสอบภาครัฐให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓.๓ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อกำหนดระหว่างมาตรา ๗ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓.๓.๑ มาตรา ๗(๓) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดสถานที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ และให้ส่งรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ส่วนมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้หน่วยงานต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารมาจัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ดังนั้น สถานที่ที่จะนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ มาตั้งแสดงนั้นจึงเป็นสถานที่ตามมาตรา ๗ ที่หน่วยงานลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานั้นเอง

๓.๓.๒ โดยวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ ต้องมีการเผยแพร่ออกไปกว้างขวางทั่วถึงทั่วประเทศเพื่อให้ประชาชนตรวจค้นได้โดยง่ายเพื่อการอ้างอิง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้ หน่วยงานที่จัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ นอกจากจะนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ต้องนำราชกิจจานุเบกษามาตั้งแสดงในศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนใช้สิทธิตรวจดูด้วย หากไม่นำมาตั้งแสดงประชาชนก็จะประสบปัญหาอุปสรรคในการค้นหาข้อมูลในราชกิจจานุเบกษาที่กระจัดกระจายตามที่แตกต่างกัน

๔. วิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

วิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มี ๓ วิธี คือ

๔.๑ การพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗) หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา อย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงาน

ของรัฐ

(๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรีข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายจ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

๔.๒ การจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดู (มาตรา ๙) ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว เช่น ผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ผลการพิจารณา ว่าด้วยการพัสดุของกรมบัญชีกลาง

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗(๔) เช่น นโยบายของผู้บริหารหน่วยงานในเรื่องต่างๆ นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการกัก

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ เช่น แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ ของเอกชน เช่น คู่มือการปฏิบัติงานที่หน่วยงานจัดทำขึ้น หรือคู่มือของหน่วยงานอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครอง ซึ่งได้วางระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ รวมถึงคำสั่งเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อเอกชนภายนอก

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน ในการจัดหาบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดูขอสำเนาหรือขอ สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้อีก ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

๔.๓ การจัดทำตามคำขอเฉพาะราย (มาตรา ๑๑) นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้น ให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดทำให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้อีก

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำวิเคราะห์จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่ เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีเช่นนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าและเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะหน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใด ขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรานี้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มิใช่ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่น คำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

บทที่ ๓

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี

๑. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ประกอบกับได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐโดยเรียกสถานที่ที่ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารและให้บริการว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นหน่วยบริการประชาชนที่มาติดต่อ สอบถาม ขอทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกิจของสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้ง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตลอดจนเป็นหน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ขอความเป็นธรรม ขอความช่วยเหลือ หรือการแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับการกิจของสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี

๒. สถานที่ตั้ง

สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยใช้ชื่อว่า "ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี" โดยมีหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตั้งอยู่ที่ สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี เลขที่ ๒๕๕ หมู่ที่ ๔ ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โทรศัพท์ ๐ ๓๕๕๕ ๕๔๕๘ โทรสาร ๐ ๓๕๕๕ ๕๔๕๘

๓. แนวทางการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในการนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (เป็นข้อมูลที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา) และมาตรา ๙ (เป็นข้อมูลที่คณะกรรมการกำหนดไว้ใน (๑) - (๘) แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐) เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานทุกหน่วยงานและกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีสถานที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้สะดวก จัดทำดัชนี เพื่อให้ค้นคว้าได้สะดวกจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก และกำหนดระเบียบปฏิบัติในการเข้าตรวจดูของประชาชน แนวทางการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ดังนี้

๑. สถานที่ตั้ง

- ประชาชนสามารถเข้าถึงได้สะดวก
- เป็นสัดส่วน
- มีป้ายชื่อศูนย์ฯ/ ป้ายบอกทางเห็นชัดเจน

๒. วัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

- โต๊ะ/ เก้าอี้สำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชน
- ตู้/ ชั้น ใส่แฟ้มเอกสาร
- เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรสาร
- แบบฟอร์ม เครื่องเขียน
- แผนภาพขั้นตอนการให้บริการ แผ่นพับ ฯลฯ

๓. การมอบหมายหน่วยงาน/ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

- ผ่านการอบรม/ มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารฯ
- มีจิตบริการ (Service mind)
- สามารถจัดระบบแฟ้มข้อมูล ระบบการสืบค้นข้อมูลหรือดัชนี
- สามารถปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์ได้อย่างต่อเนื่อง
- สามารถประสานงานกับทุกหน่วยงานได้เป็นอย่างดี

๔. ระเบียบและหลักเกณฑ์การให้บริการ

- กำหนดขั้นตอนการขอข้อมูลข่าวสารโดยเขียนเป็นป้ายประกาศไว้ที่ศูนย์ข้อมูล

ข่าวสาร

- จัดทำสมุดทะเบียนผู้เข้ามาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารโดยมีรายการเท่าที่จำเป็นเพื่อ

เก็บไว้ เป็นหลักฐานของทางราชการและการจัดทำสถิติ

- กำหนดช่องทางการประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ (บอร์ด ฯลฯ)
- กำหนดช่องทางรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน (ณ ศูนย์ข้อมูลฯ และเว็บไซต์)
- การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของศูนย์ฯ
- มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงาน/ การศึกษาดูงาน
- จัดทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชา

๕. การจำแนกข้อมูลข่าวสารและการจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

๕.๑ การจำแนกระหว่างข้อมูลข่าวสารภาคบังคับกับภาคส่งเสริมสิทธิได้รู้ของ

ประชาชน

๕.๑.๑ ข้อมูลข่าวสารภาคบังคับที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้า

ตรวจดูที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร คือ

- ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗
- ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙

๕.๑.๒ นอกจากนั้นยังมีข้อมูลข่าวสารภาคส่งเสริมสิทธิได้รู้ของประชาชน แม้กฎหมายมิได้บังคับให้หน่วยงานของรัฐนั้นต้องจัดเอาไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูก็ตาม หากหน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อมูลข่าวสารใดที่ประชาชนควรรู้ แล้วจัดเอาไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูศึกษาค้นคว้าได้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ต่อหน่วยงานของรัฐนั่นเองแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้เจตนาารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นจริงมากขึ้น โดยประชาชนจะได้รับข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมขึ้นและเข้าใจการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมตรวจสอบการบริหารที่โปร่งใส รวมทั้งเป็นโอกาสที่ประชาชนจะได้ทำข้อมูลข่าวสารนั้นไป ใช้ประโยชน์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องด้วย

๕.๒ การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

๕.๒.๑ การจัดแฟ้มข้อมูลข่าวสาร

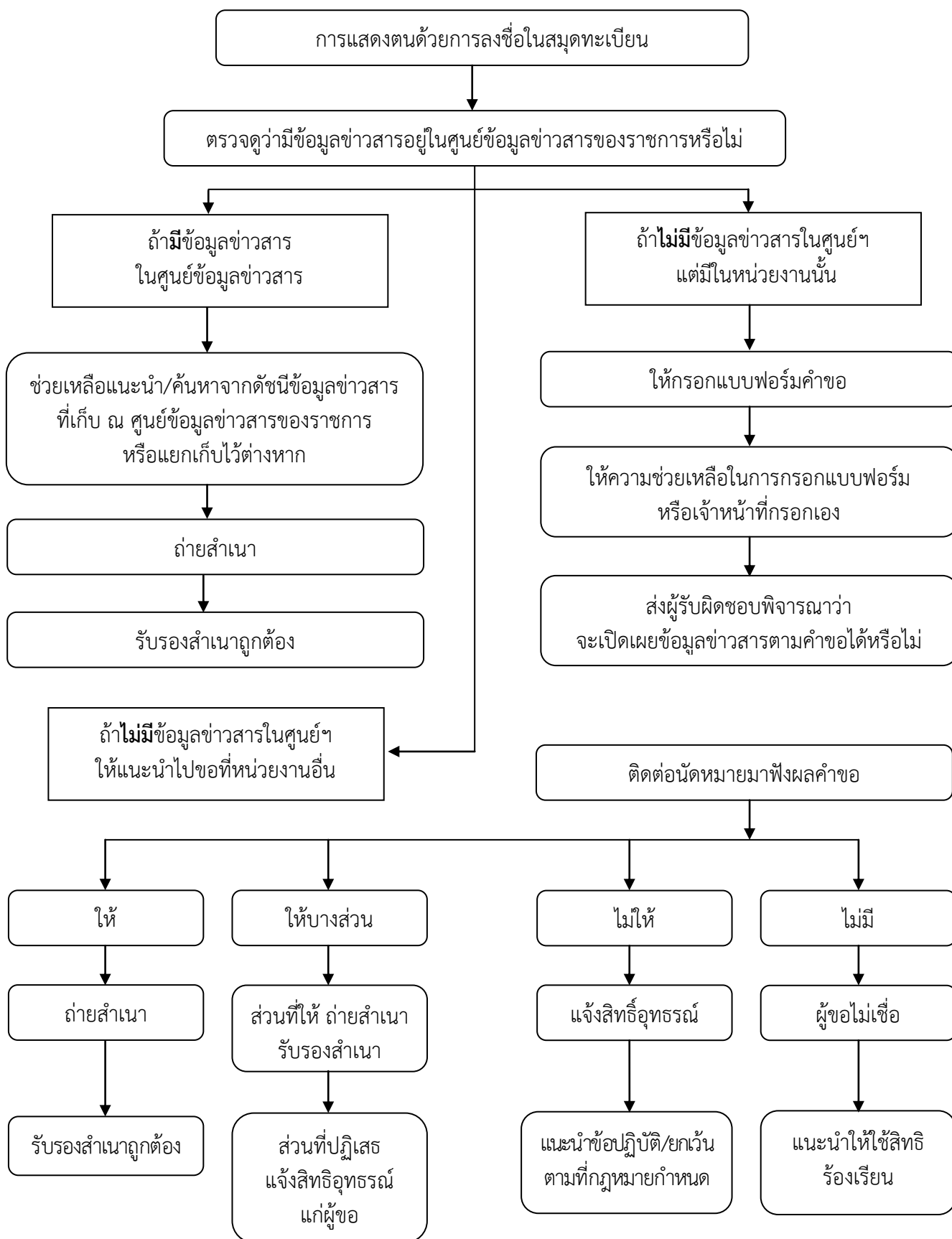
การจัดระบบข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีบทบัญญัติที่กำหนดเรียงตามอนุมาตรา ดังนั้น สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดระบบข้อมูลข่าวสารจึงควรเรียงตามอนุมาตราดังกล่าว เพื่อสะดวกในการใส่ข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมและการค้นหา

๕.๒.๒ การจัดทำดัชนีรายการ

การจัดทำดัชนีรายการควรจัดทำแบบบัตรดัชนีรายการห้องสมุด ซึ่งเป็นสากล และตรวจค้นได้ง่าย โดยสำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรีได้จัดทำ ดังนี้

- ดัชนีรวม
- ดัชนี/ สารบัญประจำแฟ้ม

๖. แผนผังขั้นตอนกระบวนการบริการข้อมูลข่าวสาร (Work Flow)

๗. ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร

๑. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ และ มาตราอื่น ๆ ที่หน่วยงานในสังกัดนั้นส่งมาให้และจัดทำดัชนีหรือบัญชีพร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลใน website

๒. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จัดทำสมุดทะเบียนสำหรับผู้มารับบริการ/ แบบฟอร์มคำขอข้อมูลข่าวสาร

๓. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ให้บริการข้อมูลข่าวสารแยกประเภทการให้บริการออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๓.๑ กรณีมีข้อมูลในศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๑.๑ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ หรือค้นหาจากดัชนี ข้อมูลที่เก็บ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือที่แยกเก็บไว้ต่างหาก

๓.๑.๒ เมื่อผู้ขอรับบริการขอถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ จะต้อง ถ่ายสำเนาให้รวมทั้งการรับรองความถูกต้องของสำเนา ดังกล่าว โดยเรียกค่าธรรมเนียมได้ตามประกาศของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ โดยคิดค่าธรรมเนียมในการถ่าย สำเนา ดังนี้

(๑) ขนาดกระดาษ เอ ๔ หน้าละไม่เกิน ๑ บาท

(๒) ขนาดกระดาษ เอ ๓ หน้าละไม่เกิน ๓ บาท

หากประชาชนต้องการให้รับรองสำเนาถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะคิดค่าธรรมเนียมอัตรารับรองไม่เกิน ๕ บาท

๓.๒ กรณีไม่มีข้อมูลในศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่มีในหน่วยงานเจ้าของเรื่อง มีขั้นตอนดังนี้

๓.๒.๑ กรอกรูปแบบฟอร์มคำขอจากช่องทางต่าง ๆ

๓.๒.๒ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ลงคำขอให้ผู้เจ้าของเรื่องพิจารณาว่าจะเปิดเผย ข้อมูล ข่าวสารตามคำขอได้หรือไม่ แบ่งการพิจารณา ดังนี้

(๑) กรณีให้ข้อมูล โดยการถ่ายสำเนา และรับรองความถูกต้องของสำเนา

(๒) กรณีให้ข้อมูลบางส่วน ถ่ายสำเนาเฉพาะส่วนที่ให้ข้อมูลและรับรองความถูกต้อง ของสำเนา ส่วนที่ถูกปฏิเสธ ให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์แก่ผู้ขอรับบริการ

(๓) กรณีไม่ให้ข้อมูล แจ้งสิทธิอุทธรณ์แก่ผู้ขอรับบริการ และให้คำแนะนำข้อปฏิบัติ หรือยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด

(๔) กรณีไม่มีข้อมูล แต่ผู้ขอรับบริการไม่เชื่อ เจ้าหน้าที่ให้แนะนำสิทธิร้องเรียนแก่ผู้ขอรับบริการ

๓.๓ กรณีเป็นข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานราชการอื่นให้แนะนำให้ไปขอ ณ หน่วยงานแห่งนั้น

หมายเหตุ : ระยะเวลาการให้บริการข้อมูลข่าวสารนั้น ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่ รับคำขอ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน ต้องแจ้งผู้ขอข้อมูล ทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูล ทราบด้วย

๔. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานสถิติ

๔.๑ รายงานจำนวนผู้ใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๔.๒ รายงานความพึงพอใจต่อการให้บริการของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประจำปีงบประมาณ โดยจัดทำรายงานให้เสร็จภายในเดือนตุลาคมของทุกปี และส่งรายงานให้ผู้บริหารของหน่วยงานทราบและเก็บเป็นหลักฐานราชการเป็นเวลา ๒ ปี

ข้อพึงปฏิบัติ การบริการข้อมูลข่าวสาร ควรมุ่งเน้นการให้บริการอย่างรวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

๘. ข้อมูลควรจำ

๘.๑ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้นั้น

๘.๑.๑ เป็นสำเนาข้อมูลข่าวสาร ต้นฉบับหรือตัวจริงยังคงเก็บไว้ที่หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

๘.๑.๒ ไม่อนุญาตให้ยืมออกไปนอกศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพราะขัดต่อเจตนารมณ์เอาไว้ให้ ประชาชนเข้าตรวจดู ต้องศึกษาค้นคว้าในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หากต้องการข้อมูลข่าวสารใดก็ให้ยื่นคำร้องขอ สำเนาข้อมูลข่าวสารราชการนั้นได้

๘.๒ ผู้เข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

๘.๒.๑ ต้องเป็นคนไทย

๘.๒.๒ ไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องและไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผล

๘.๓ สิทธิของคนต่างด้าว ในการขอตรวจดู/ ขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๙ วรรคสี่ บัญญัติว่า ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงซึ่งเป็นปัจจุบันยังไม่มี ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ดุลพินิจ โดยมีหลัก ดังนี้

๘.๓.๑ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ ซึ่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาถือว่าเป็นการเปิดเผยต่อ สาธารณะแล้วและเป็นสากล ดังนั้น คนต่างด้าวย่อมขอได้เพราะไม่เป็นความลับแต่ประการใด

๘.๓.๒ หากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตราอื่น เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ควรแนะนำ ให้คนต่างด้าวทำหนังสือขอตรวจดูหรือขอสำเนาเฉพาะเรื่องที่ตนเกี่ยวข้อง มีส่วนได้เสีย หรือเพื่อการปกป้อง สิทธิของตนเอง คำขอเช่นนี้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ดุลพินิจได้ว่า สมควรให้ตรวจดูหรือให้สำเนาได้หรือไม่